



industrija
gumijevih
usnjenih
in kemičnih
izdelkov

Sava Kranj

6. FEBRUAR 1976

ŠTEVILKA 2 — XVI

Predsednik TITO je dejal...



— Član ZK mora doumeti pomen svoje vloge, vedeti mora, kaj kot komunist sme in česa ne sme, kaj je navzkriž z moralo in etiko člana ZK.

— Člani ZK morajo svoje napake popravljati s samokritiko, biti morajo samokritični. Kajti samokritika je — Leninova misel — pol uspeha, močno vzgojno sredstvo v oblikovanju novega človeka in samoupravne družbe.

— V vsej državi se je široko razmahnilo marksistično izobraževanje. Seveda še nisem zadovoljen s tem, kar smo doslej dosegli, kajti v Zvezi komunistov Jugoslavije so še člani, o katerih ni mogoče reči, da so komunisti in da jim gre mesto v tej organizaciji.

— Zveza komunistov se mora odločneje bojevati proti malomeščanski psihologiji potrošniške družbe, ki odtuja, dehumanizira in razvrednoti človeka in močno škoduje zvezi komunistov ter razvoju naše samoupravne družbe; to se je razpaslo, zlasti po mestih.

— Drago smo plačali naš sistem zunanje trgovine, ki je bil v rokah raznih špekulantov, ti pa so se zares dobro razumeli na to, kako je treba krasti.

— Lahko bi dejali, da smo inflacijo nekako zajezili. Storili smo toliko, kolikor se je dalo v zdajšnjih razmerah. Cen pa še nismo zajezili. V proizvodnji, v tovarnah so se celo zniževale, a v trgovini zviševale in še vedno rastó.

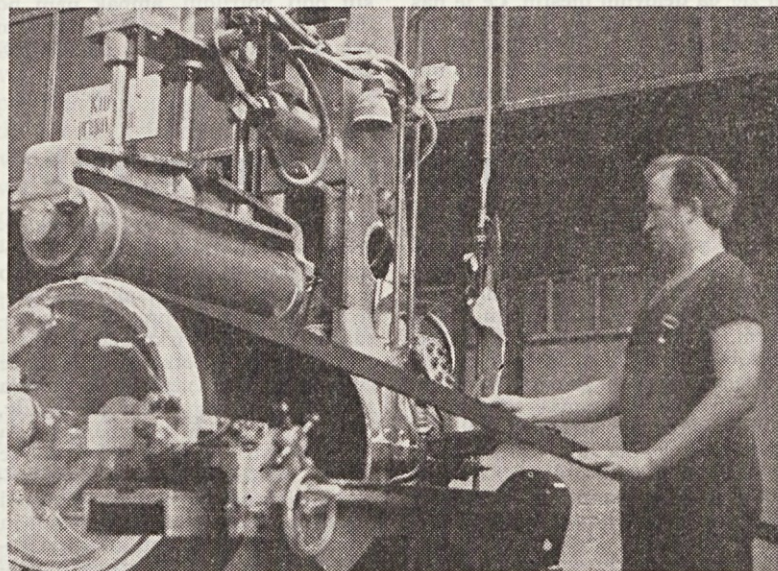
— Ne moramo si predstavljati pravilnega in dobrega delovanja delegatskega sistema pa tudi razvoja in krepitev samoupravljanja ne, če nimamo močnih in dobrih sredstev javnega obveščanja. Tem sredstvom, tako glavnim kot vsem drugim — tovarniškim, lokalnim in regionalnim, moramo posvetiti kar največ pozornosti.

— Novinarji se morajo veliko in nenehno učiti, njihovemu šolanju je treba posvetiti ustrezno pozornost, pa tudi marksističnemu izobraževanju.

— Socialistična zveza mora biti aktivna, čutiti jo je treba na vseh področjih in v vseh plasteh naše družbe.

— Ljudi moramo spremljati pri njihovem delu, zasledovati njihovo delo in življenje, da bi lahko ob vsakem času zanesljivo vedeli, kdo je kdo in kakšen je. Brez tega niti ne moremo biti pravilne kadrovske politike.

... v intervjuju urednici zagrebškega Vjesnika
Dari Janeković



V tej številki lahko preberete: Vesti iz Totre in Vulkana; s seje sveta ZK DO; s seje predsedstva sindikalne organizacije; vesti iz občine; visoka obletnica kranjske gimnazije; šport itd. ...



V mesecu decembru in januarju so potekale letne skupščine OO sindikata. Na fotografiji so člani skupščine OO sindikata KSS



Nove analitske ocene v Totri

Pred kratkim smo v Totri sprejeli novo sistematizacijo delovnih mest in njihovo novo analitsko oceno. To so pomembni akti, saj od njih zavisi naš osebni dohodek. Vsi pričakujemo — enj odkrito, drugi bolj potihoma, da nam bo nova ocenitev prinesla kak dinar več, saj je že tako, da se kljub vsem stabilizacijskim ukrepom življenjski stroški še vedno dvigajo in denarja vsakomur primanjkuje. Namen vsake analitske ocene delovnih mest je čimboljše usklajevanje le-teh, s čimer je mogoče vzpostaviti med delavci pravilne medsebojne odnose; kajti nič ni bolj boleče, kot če so v podjetju pri nagrajevanju velika nesorazmerja pri podobnih delovnih mestih.

Običajno povzročajo nova ocenitev delovnih mest v kolektivu večja ali manjša razburjanja. Ob tej priliki pride velikokrat do veljave izrek: »Človek je človeku volk.« Je že tako, da ponavadi svoje delovno mesto precenjujemo, vsa druga pa se nam dozdevajo manj zahtevna, lažja in sploh nepomembna. Predvsem je grdo, da pride ob tem do poslabšanja človeških odnosov s sotovariši, s katerimi smo vsak dan skupaj in delimo vsakodnevno dobro in zlo v delovnih mestih. Če je naš sodelavec na svojem delovnem mestu ocenjen s 5 ali 10 točkami več, kakor je ocenjeno naše delovno mesto, smo pripravljeni iz zelene za-

visti privleči na dan vse njegove napake in grehe, tudi tiste, ki mu jih ne bi mogli nikoli dokazati, samo da bi ovrgli pravičnost in pravilnost ocene. Svoje delovno mesto pa povzdiguje ter opevamo svoje zasluge in napore za opravljeno delo.

Pri tem največkrat pozabljamo, da smo delovni kolektiv, v katerem so važna vsa delovna mesta — od vratarskega do direktorskega. Vsako po svoje doprinese svoj delež k skupnemu uspehu. Pozabljamo se tudi vprašati, ali smo na svojem delovnem mestu res tako dobri delavci, kot prikazujemo v debatah o razdeljevanju točk in ocenitvi delovnih mest. Če želimo, da bomo svoje delo opravljali z zadovoljstvom in s potrebno zavzetostjo, se pri presoji pravilne ocenitve delovnih mest ne oziramo za tistimi delovnimi mesti, ki so višje ocenjena od našega, ampak ga primerjamo z ustreznimi sorodnimi mesti. To nas bo privedlo do premišljevanja, ali smo zares toliko pomembnejši od svojega sodelavca in ali res zaslužimo toliko in toliko višje ocenjeno delovno mesto. Tako premišljevanje nas ne bo pripeljalo le do tega, da se bomo na svojem delovnem mestu bolj potrudili, ampak nam bo dalo tudi osebno zadovoljstvo in vzbudilo pravilen odnos do sodelavcev.

Pavel Sepe

Pomen pravilne nege zob

Zobje so važen element v zapletenem procesu normalnega življenja in zato je naša skrb za njihovo pravilno nego zelo pomembna. Začne se že z vsakodnevnim čiščenjem, ki pa ni odvisno od kvalitete zobne paste, ki jo največkrat ocenjujemo po njeni prodajni ceni in uspešni reklami, temveč od čiste in dobre ščetke ter naše volje. Ni dovolj imeti le občutek čistoče, temveč je treba vsaj dvakrat dnevno odmeriti nekaj minut za temeljito čiščenje. S tem bomo odpravili večino neprijetnih zadahov iz ust, ki v glavnem izvirajo od ostankov hrane med našimi zobmi, in si prihranili marsikatero neprijetno pot v

zobno ambulanto in tudi marsikateri zob se bo izognil krutim zobozdravniškim kleščam. Pri negi zob je pomembno, da se vsakih šest mesecev podamo na pregled k zobozdravniku, saj le izkušeno strokovno oko opazi začetke stadija zobne gnilobe, ki tako neotrudno razjeda zobe. Ko proces toliko napreduje, da se z običajnimi plombami ne da več rekonstruirati normalne oblike zob, si moramo pomagati s protetiko. Z žlahtno kovino in umetnimi masami skušamo funkcionalno in estetsko rekonstruirati naravne zobe, vendar se ti kljub današnji tehniki še ne dajo enakovredno nadomestiti. Napačno je mišljenje, da

obisk pri zobozdravniku zadošča za odpravo vseh težav, ki jih imamo z zobmi. Zobozdravnik res lahko izboljša trenutno stanje, totalno propadlih zob pa največkrat ne more več rešiti. Zato je treba za zobe skrbeti že zgodaj in stalno. Začeti je treba že s pravilno prehrano bodoče mamice, s skrbjo za otrokovo zdravje, s pravilno zobozdravstveno vzgojo in stalno kontrolo. Teoretično torej vemo, kako je treba zastaviti. Zal pa je to v praksi težje izvedljivo, saj je zmogljivost zobozdravstvene službe še daleč od idealnega razmerja zobozdravnik — pacient. Zobozdravniške čakalnice so prepolne in čakalna doba predolga. Zato so odločitve kolektivov, da prevzamejo zobozdravstveno skrb za svoje člane, nadvse pozitivne in hvale vredne. S tem jim prihranijo marsikatero uro čakanja po čakal-

nica, hkrati pa jim omogočijo, da so deležni take zobozdravstvene oskrbe, kot je sicer ne bi bili. Pri taki organizaciji zobozdravstvenega varstva lahko gledamo na to, da pacienti naročamo izven delovnega časa in tudi pogostnost naročanja je lahko taka, kot jo narekuje zdravstveno stanje zob. Kako upravičeno je tako sodelovanje med delovno organizacijo in zobozdravstveno službo, je pokazalo tudi naše sodelovanje s Totro, saj se je v dobrem letu, kolikor časa to sodelovanje traja, oglasilo v naši ordinaciji že nad dve tretjini članov kolektiva. Naš zobozdravniški team si želi, da bi sodelovanje nadaljevalo in poglobilo, saj bodo sadovi našega sodelovanja čez čas še vidnejši. Ne pozabljajmo, da je zdravljenje proces in ne le samo poseg.

dr. Ignac Groznik

Novo umetno usnje



Namen izdelave umetnega usnja je nadomestitev naravnega usnja, ki je količinsko omejeno, ki se nerijsko izdeluje in ki ima zato seveda visoke cene. Danes umetno usnje ne predstavlja samo nadomestek za naravno usnje, ampak produkt, ki ima celo boljše specifične lastnosti in je že skoraj popolnoma izpodrinilo naravno usnje z določenih področij.

Tehnologija izdelave umetnega usnja temelji na kombinaciji raznih polimerov z različnimi tekstili. Glede na uporabljen polimer ločimo polivinilkloridno, poliuretansko in poliakrilno umetno usnje. Vsako od teh nastopa v ogromno variantah. Tako je polivinilkloridni premaz lahko sestavljen samo iz nepenjenega sloja, iz kombinacije penjenega in nepenjenega sloja ali samo iz penjenega sloja. Na ta način dobimo različne kvalitete umetnega usnja, ki jih lahko potem še naprej spreminjamo z uporabo različnih tekstilov.

Naš dosednji proizvodni program je obsegal le polivinilkloridno umetno usnje v raznih kvalitetah. Razvoj umetnega usnja v svetu pa nam je narekoval, da dopolnimo program polivinilkloridnega umetnega usnja s poliuretanskim.

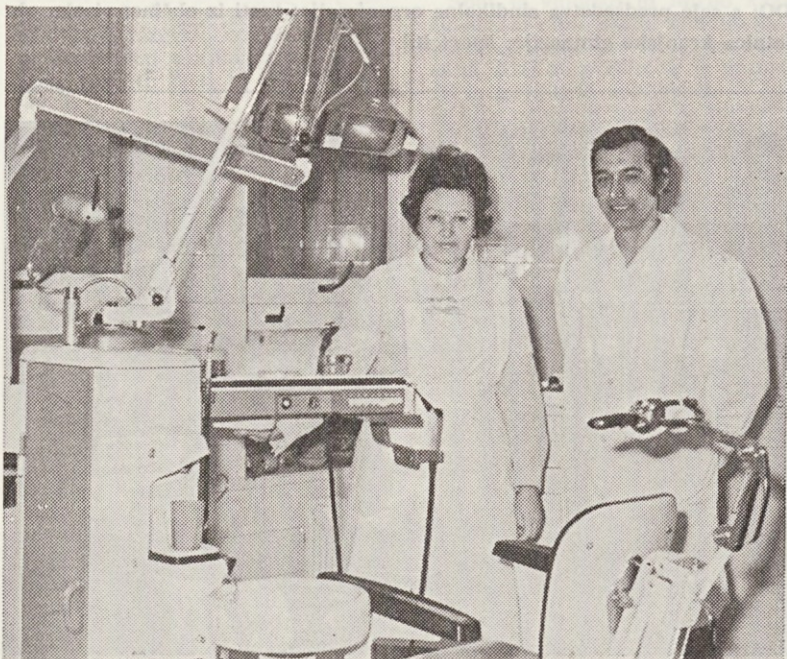
Poliuretansko umetno usnje so pričeli izdelovati v svetu šele pred kakimi petimi leti. Ta material se je uveljavil na trgu v zelo kratkem času in ima danes zelo široko področje uporabe. Čeprav je težko podati točno sliko, lahko trdimo, da se je poliuretansko umetno usnje uveljavilo predvsem v oblačilni in čevljarški industriji, nekoliko manj se uporablja v tapetništvu in za galanterijske izdelke.

Vzrok za hiter razvoj poliuretanskega umetnega usnja je v njegovih fizikalnih in estetskih lastnostih. V marsičem je namreč boljše od polivinilkloridnega umetnega

usnja. Ena glavnih prednosti je v tem, da poliuretanski premaz tvori mehak, fleksibilen film brez dodatkov mehčal. To pomeni, da v končnem izdelku nimamo snovi, ki bi bile tope v toplih, in da poliuretansko umetno usnje lahko kemično čistimo. Odsotnost mehčal nam zagotavlja, da v kombinaciji poliuretanskega umetnega usnja z drugimi materiali ne bo prišlo do migracije. Druga prednost pred polivinilkloridnim umetnim usnjem je v boljši fleksibilnosti pri nizki temperaturi. Tako bodo čevlji ali obleka iz poliuretanskega umetnega usnja pozimi še vedno prožni, medtem ko bodo iz polivinilkloridnega togi in neudobni. Tretja prednost je v njegovi prepustnosti vodne pare. S tehnologijo izdelave poliuretanskega umetnega usnja dobimo namreč premaz, ki je rahlo porozen in prepušča vodno paro, ne prepušča pa vode. S tem se že zelo približa lastnostim naravnega usnja.

Poliuretansko umetno usnje ima tudi mnoge estetske prednosti. Če primerjamo izgled in otip s polivinilkloridnim umetnim usnjem, lahko takoj ugotovimo, da je poliuretansko mehko in prožno, polivinilkloridno pa ima še vedno izgled plastike. Z izbiro kvalitetnega tekstila, primerne premaza in s pravilno tehnologijo izdelave dobimo umetno usnje, ki je po funkcionalnosti in po izgledu zelo podobno naravnemu usnju.

Vse naštetje prednosti pred polivinilkloridnim umetnim usnjem so tudi nam narekoval, da čimprej pričnemo z izdelavo tega materiala. Tako smo že v preteklem letu dopolnili proizvodni program z novimi izdelki na področju oblačilnega in galanterijskega umetnega usnja. V letošnjem letu pa bomo s poliuretanskim umetnim usnjem razširili še proizvodni program čevljarških in tapetniških izdelkov.



Dr. Ignac Groznik s sodelavko Milico Mirtič



S seje sveta ZK delovne organizacije

Vsi smo lahko opazili, da je v zadnjem času zelo prisotna pospešena aktivnost vseh družbenopolitičnih dejavnikov. Še posebno vseh članov in organov ZK. Sami ste lahko opazili, da vas o njihovem delu in akcijah obveščamo prek vseh oblik informiranja. O konfeencah OO ZK smo pisali že v prejšnji številki glasila danes bo tekla beseda o poteku 1. seje sveta ZK v letu 1976.

skim sistemom. Premalo je bilo govora o delu sveta ZK ter o rezultatih dela članov ZK. Kritično moramo oceniti tudi ocenjevanje članov ZK, saj smo iz ocen lahko ugotovili, da so v nekaterih OO bili pri ocenjevanju nerealni.

V razpravi je sodeloval tudi tov. Tone Bajuk: »Osnovne organizacije so premalo samoiniciativne. Le redko so se sestajale na lastno pobudo, preveč-

moupravnega sporazuma o temeljnih srednjeročnega plana razvoja v sozdu Polikem. Z dolžili novega gospodarskega načrta za leto 1976 je prisotne na kratko seznanil tov. Franci Prislan: »Predvideva se porast produktivnosti za 4 %, porast celotnega dohodka za 19 %, porast izvoza za 28 %, družbenega proizvoda za 12 % in porast dohodka za 22 %. Porast zaposlovanja se predvideva le v Vulkanu in Rumi. Nadalje so spregovorili o srednjeročnem programu DO. O vsebini programa je že razpravljal odbor za program in razvoj. Do konca januarja bo zaključena prva faza načrta za izdelavo koncepta. Izdelana bo rekapitulacija vseh gibanj in dinamike novozaposlenih, ki bo posredovana strokovnim sektorjem in priključenim skupnostim tozdov».

Tov. Slobodan Bajc je prisotne seznanil s sklepi predsedstva CK ZKJ v zvezi s kadrovsko politiko. V naši delovni organizaciji smo na osnovi Titovega pisma teh sklepov in sklepov 10. kongresa ZKJ sprejeli določene kriterije pri ocenjevanju kandidatov za vodilna in vodstvena delovna mesta. Vendar pri ocenjevanju še ni vse tako kot bi moralo biti. Kandidat, ki je negativno moralnopolitično ocenjen, ni razporejen na delovno mesto, za katerega je kandidiral, zapusti delovno organizacijo (to ni pravilno, dogaja pa se tako) v novi delovni organizaciji pa moralnopolitičnih kvalitete ne preverjajo, tako negativno ocenjen kandidat lahko zasede vodstveno kot tudi vodilno delovno mesto. Moralnopolitične kvalitete bomo v bodoče ocenjevali tudi pri evidentiranju kandidatov za vse samoupravne in delegatske funkcije.

O delu komisije za idejnopolitično delo je spregovoril tov. Perko. Poročal je o izvedbi seminarja za sekretarje OO in oddelkov, seminarja za novo-

sprejete in evidentirane člane ZK. Svet ZK DO je seznanil tudi o sklepih, ki jih je sprejela komisija za idejnopolitično delo na svoj zadnji seji.

V razpravo se je vključil tov. Ludvik Kejžar in se v dolgem, a izredno zanimivem govoru dotaknil nekaterih odprtih področij kadrovske politike. Poudaril je da moramo podrobno razčleniti pomen kadrovske politike. Skrbno in pravilno vodenje kadrovske politike je še posebno važno pri zasedanju vodilnih in vodstvenih delovnih mest. Nujno pa je potrebno imeti izdelan program vodenja kadrovske politike. Usmerjeno izobraževanje je ena od oblik za rešitev te situacije, saj izobražujemo za delo, ne pa zato, da ne bi delali.

O nalogah članov ZK po 5. seji CK ZKS je govoril tov. Franc Vidmar. Na 5. seji je bil poudarek predvsem na idejnem usposabljanju članov ZK in o njihovi odgovornosti ter o vlogi članov ZK. Prav tako pa o delu z mladimi in pomoči, ki jo mladim moramo nuditi.

O 5. seji je pripravil informacijo tudi tov. Jože Vuk ter v zvezi s tem predlagal določene zaključke. (Predlagane in sprejete zaključke smo že objavili v INUSU.)

Zelo pomembno je tudi idejnopolitično izobraževanje članov ZK, ker je teh oblik izobraževanja več, je nujno, da člani ZK sežejo tudi po ustrezni marksistični literaturi. Zato je tov. Bajuk predlagal, da se v najkrajšem času zbere vsa omenjena literatura v okviru strokovne knjižice. Ta pa mora biti dostopna vsem članom ZK.

S tem je bil izčrpan dnevni red 1. seje sveta ZK delovne organizacije v letu 1976. Sprejeli so še sklep, da morajo vse osnovne organizacije v najkrajšem času sklicati sestanke in na njih obravnavati gradivo 5. seje CK ZKS.

L. M.



Konferenca ZK v KTM — Protektor

V torek, dne 20. 1. 1976, so se v sejni sobi nove upravne stavbe sestali člani sveta ZK. Seji je prisostvoval tudi sekretar medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko tov. Ludvik Kejžar.

Tov. Tone Bajuk je prisotne seznanil z izidom volitev na konferencah OO ZK. Večina OO ZK je na svojih konferencah potrdila že v marcu izvoljene člane sveta ZK in njegovih organov. Zamenjani so bili le štirje člani. Ponovno sta bila za sekretarja in njegovega namestnika izvoljena in potrjena tov. Franci Prislan in tov. Franc Vidmar. Na svetu ZK so potrdili tudi člane sekretariata sveta in člane komisij pri svetu ZK.

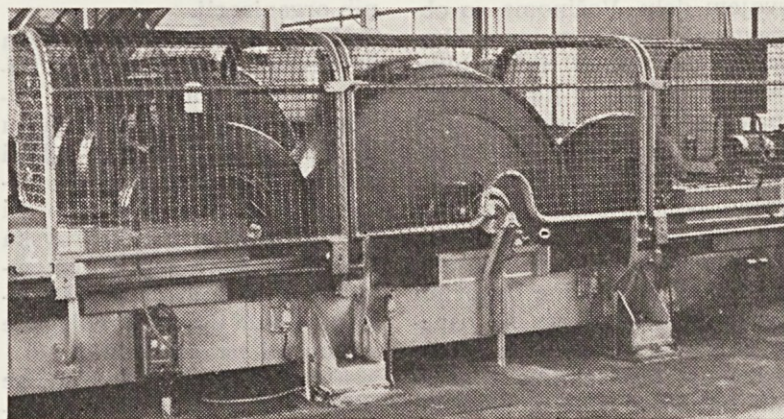
Na isti seji so sekretarji sekretariata stozdov podali poročila o poteku, vsebini in izvedbi volilnih konferenc, ki so bile v mesecu novembru. O tem smo v 1. številki našega glasila že pisali. Pri tem naj omenim oceno, ki jo je na seji podal tov. Prislan:

»Na vseh konferencah so prevladovali predvsem notranji problemi vse premalo pa je bilo govora o povezovanju s krajevno skupnostjo ter z delegat-

krat so čakale na iniciativo sveta ZK ali občinskega komiteja. V bodoče moramo to spremeniti. OO morajo postati sklicatelji sestankov, ne pa da čakajo na iniciative višjih forumov.»

Zanimiva je bila razprava tov. Slobodana Bajca, ki je opozoril na neaktivnost nekaterih članov delegacij SIS. Na sestanke delegacij jih od 22 članov pride največ le 10. V bodoče bomo morali posvetiti več pozornosti članom delegacij in jim omogočiti tudi prepotrebno izobraževanje, ne pa, da na seminar za delegate, ki je bil pred kratkim, pošljemo le predsednike delegacij.

Kratko informacijo o rezultatih dela za leto 1975 je podal tov. Franci Prislan. Spregovoril je tudi o uresničevanju integracije in organiziranosti delovne organizacije. Ob tem je izrekel kritiko na račun sprejetih sklepov, ki pa v celoti niso bili izvršeni, čeprav so za nekatere naloge bili zadolženi strokovni sodelavci, ki so imeli določene tudi roke za izvršitev zadanih nalog. Vsi sklepi sveta ZK in sekretariata so izvršeni. V nadaljevanju seje so razpravljali o delovnem tekstu sa-





Delo sindikata

Na 10. redni seji je predsedstvo sindikalne organizacije obravnavalo šest točk dnevnega reda. Najprej so razpravljali o predlogu samoupravnega sporazuma o odgovornosti. Vsebinsko omenjenega sporazuma je podal tov. Fister. V razpravi so člani predsedstva predlagali nekaj bistvenih sprememb in dopolnil. Ob tem so sprejeli naslednji sklep: Predlog samoupravnega sporazuma o odgovornosti z vsebnimi predlogi in dopolnitvami se posreduje zborom delavcev v nadaljnjo obravnavo.

Tudi za drugo točko dnevnega reda je podal kratko obrazložitev tov. Andrej Fister. Iz analize je razvidno, da je bilo največ disciplinskih prekrškov v začetku in sredini lanskega leta. Ob koncu leta pa je bilo opaziti upadanje prekrškov, ki so bili obravnavani na odborih za medsebojna razmerja. V razpravi je bilo opozorjeno, da bo potrebno v zvezi s tem storiti še veliko več in zmanjšati število kršitev. Predsedstvo sindikalne organizacije je sprejelo sklep, da morajo to analizo obravnavati izvršni odbori sindikalnih organizacij v posameznih tozidih in strokovnih službah. Nanjo je treba opozoriti tudi ZSM, ki naj jo temeljito obravnava (na prvem mestu so namreč kršitelji, ki so stari do 25 let, torej vsi še aktivni člani ZSM) in ukrene vse potrebno, da se stanje spremeni.

Na tem sestanku so ocenili tudi potek in izvedbo letnih skupščin, o katerih so poročali predsedniki izvršnih odborov skupnosti tozdov. V oceni so si bili enotni, da so bile skupščine povsod zelo uspešne, pa tudi udeležba na skupščinah je bila dobra. Pokazalo se je tudi veliko zanimanje za delo sindikata. Izbor aktualnih tem je bil zelo primeren, saj so v glavnem obravnavali probleme, s katerimi se srečujejo pri svojem delu. Večinoma so obravnavali probleme gospodarjenja, prihranka materialov, delovne discipline itd. Tov. Mile Milivojevič, predsednik sindikalne organizacije, je še posebno pohvalil predsednike izvršnih odborov, ki so pripomogli k uspešnosti skupščin. Predsedstvo je sprejelo naslednji sklep: Skupščine osnovnih organizacij sindikata so uspele, za kar je treba dati posebno priznanje predsednikom izvršnih odborov. Sklepe, sprejete

na skupščinah, pa bo potrebno pregledati in jih nato vključiti v akcijski program za leto 1976.

V nadaljevanju seje so člani predsedstva razpravljali o prošnji, ki jo je na vse gorenjske sindikalne organizacije naslovil medobčinski svet sindikatov za Gorenjsko. V pismu pozivajo sindikalne organizacije, naj v svojih sredinah izvedejo akcijo zbiranja sredstev za nabavo rentgenskega aparata za zgodnje odkrivanje raka na dojki. Predsedstvo sindikata je bilo mnenja, da del sredstev, ki smo jih v skladu skupne porabe namenili za obdaritev žena ob njihovem prazniku — 8. marcu, damo za nabavo omenjene aparature. Zato bo treba plan teh sred-



stev nekoliko spremeniti. Za omenjeni aparat bi ob dnevu žena prispevali na zaposleno ženo po 50,00 din. To pa po izračunu pomeni 6,5 starih milijonov od skupno planiranih 15 starih milijonov sredstev sklada skupne porabe. Vendar tudi tokrat zaposlene žene ne bodo ostale brez daril: sicer bodo skromnejša, toda tudi z 11,5 starih milijoni se bo lahko kupilo praktično darilo za vsako zaposleno ženo v Savi (3 stare milijone bo sindikat prispeval iz članarine). Sprejeli so tudi sklep, da bodo ženske 8. marca končale z delom ob 12. uri. Od 12. ure dalje bo potekala razdelitev daril, za kar so zadolžili izvršni odbori osnovnih organizacij.

V peti točki dnevnega reda je predsedstvo obravnavalo dopolnila oziroma pripombe sindikalnih skupin o ugotavljanju in delitvi dohodka ter delitvi osebnih dohodkov glede na sindikalno listo za leto 1976, ki jih je posredovala kadrovska služba. Prisotne je o spremembah posameznih členov seznanil tov. Jože Copek. Predlagane spremembe so naslednje:

— v 23. členu, 4. alineja, se mora tekst glasiti: OD priprav-

nika je lahko... in ne: OD pripravnika mora biti...

— K 66. členu se doda: Delavcu, ki pride iz druge OZD, pripada po enem letu 5 % dohodka na stalnost.

— V 86. členu se črta 3. alineja.

Glede na predlagane spremembe je predsedstvo sprejelo sklep, da se strinja s spremembami posameznih členov sporazuma o ugotavljanju in delitvi dohodka ter delitvi osebnih dohodkov, ki jih vsebuje sindikalna lista za leto 1976 in ki jih je predlagala tudi kadrovska služba.

Organizacija seminarja je bila naslednja točka dnevnega reda. V zadnjem času opazimo pri delu sindikalnih skupin problem, kako naj se pravilno vodi in organizira sestane. Ker čaka sindikalne skupine v naslednjem obdobju obširno in konkretno delo, so sklenili, da bodo v mesecu februarju organizirali seminar o vodenju sestankov za vse člane izvršnih odborov. V dogovoru z izobraževalnim centrom so se domenili o vsebini in poteku seminarja. S tem v zvezi so sprejeli sklep, da bodo seminar o vodenju sestankov pripravili v prvem tednu februarja, in sicer popoldan za popoldansko in nočno izmeno. Seminar bo organiziral IC.

V zadnji točki dnevnega reda se je zvrstilo nekaj vprašanj. Tov. Marjan Čeferin je opozoril na dejstvo, da je privatnih telefonskih pogovorov

vedno več in da ti dosegajo neverjetne zneske. S tem v zvezi je potrebno nekaj ukreniti; pogovore seveda ne bi kazalo prepovedati, saj so dostikrat važni in cenejši od odsotnosti z dela. Tov. Čeferin je menil, naj se ti problemi uredijo tudi zato, ker je naša centrala premajhna (za samo 100 novih linij bi morali odšteti lepo število milijonov). Predlagal je, da se to vprašanje, če ne drugače, reši s posebnimi predpisi.

Tov. Antolin je prisotnim posredoval prošnjo Društva upokoencev iz Senčurja za odobritev ustreznih sredstev za adaptacijo društvenih prostorov. Predsedstvo je nato s posebnim sklepom namenilo 5.000,00 din za adaptacijo klubskih prostorov Društvu upokoencev v Senčurju, katerega člani so tudi naši bivši sodelavci.

Na koncu so obravnavali še sklep iz prejšnje seje, ki govori, da se sporazum o gradnji domov za učence in študente ne potrdi, dokler ne bo dopolnjen z ustreznimi podatki, ki so za odločitev nujno potrebni. Predsedstvo je bilo seznanjeno z odgovorom občinske skupščine Kranj. Po razpravi so sprejeli sklep, da se predsedstvo ne strinja s predlaganim sporazumom za gradnjo dijaških domov za učence in študente, ker meni, da za leto 1975 (preteklo in zamujeno obdobje) ne bo sprejel sporazuma noben zbor delavcev.

L. M.

S predvolilne konference ZK Vulkan

Ob koncu lanskega leta so na predvolilni konferenci ZK v Vulkanu obravnavali poročilo o delu članov ZK v preteklem mandatu.

V poročilu se je sekretar ZK tov. Miodrag Đurđanović kritično dotaknil nekaterih vprašanj, ki so bistvenega pomena za nadaljnje gospodarjenje.

Opozoril je na potrebno zavzetost in doslednost vsakega člana ZK pri reševanju zastavljenih nalog. Nujna je prisotnost vseh komunistov v borbi za boljšo produktivnost, ekonomičnost, za rentabilnost poslovanja in za doseganje proizvodnih ter prodajnih planov.

Člani ZK morajo aktivno sodelovati tudi pri izbiranju delegatov in delegacij, pri njihovem povezovanju, pri vprašanjih idejnopolitičnega izobraževanja, kadrovske problematike, samozaščite itd.

V svojem poročilu je tov. Đurđanović posebno poudaril probleme mladih. Pri nekaterih je namreč opaziti čuden odnos do dela. Dostikrat ne izpolnjujejo nalog, so nedisciplinirani ipd. Zato moramo narediti temeljito analizo stanja in pri tem angažirati tudi organizacijo

ZSM (ki je doslej glede tega storila zelo malo), da teh pojavov ne bi bilo več.

V razpravi je Obrad Lužanin, direktor Vulkanu, dobro ocenil poročilo, saj le-to odkrito opozarja na vse pozitivne in negativne momente pri delu ZK. »Pri tem moram poudariti, da smo organizacijsko utrdili delovno organizacijo, v nadaljnjem obdobju pa se moramo vsi, še posebno komunisti, prizadevati za boljšo kvaliteto proizvodnje, za boljše odnose do dela, da bomo dosegli evropski nivo, v prvi vrsti pa nivo Save v Kranju.

Po integraciji s Savo imamo vse pogoje za nadaljnje kvalitetno povezovanje, posebno strokovnih služb.

Pri nadaljnji stabilizaciji gospodarstva in družbe ter predvideni politiki v letu 1976 moramo komunisti do skrajnosti angažirati naše fizične in intelektualne sposobnosti.

Na koncu je govoril še tov. Nikola Đorđević in na kratko seznanil prisotne o stanju informiranja v Vulkanu. Poudaril je, da so bili delavci pravočasno informirani o vseh pomembnih dogodkih.

Volilna konferenca ZK v Vulkanu

Izvoljen je sekretar ZK Milutin Urgančić

V novi tovarni v Mramoru so se dne 8. januarja 1976 zbrali na volilni konferenci člani ZK Vulkan iz Niša.

Na konferenco je bilo vabljenih petdeset delegatov iz vseh OO ZK, udeležilo pa se je je 41 delegatov, kar je več kot dve tretjini. Poleg vabljenih delegatov je bilo na konferenci tudi veliko gostov, predstavnikov ZK iz drugih delovnih organizacij gumarske stroke, predstavnikov občinskega komiteja ZK Srbije, občinskega sindikalnega sveta, OS iz Čokota in drugih. Prisoten je bil tudi tov. Franc Vidmar, namestnik sekretarja ZK Save. Dotedanji sekretar konference ZK skupnosti tozdiv Vulkan Miodrag Đurđanović je v referatu izčrpno poročal o opravljenih nalogah ZK in opozoril, na nadaljnje naloge, ki čakajo novoizvoljeno vodstvo sekretariata ZK v Vulkanu. Referatu je sledila razprava, iz katere smo povzeli prispevek Stanimira Nikolića:

»Po mojem mnenju je referat dobro sestavljen. V njem so zajete resnično vse važnejše naloge, ki zadevajo probleme organizacije ZK skupnosti tozdiv Vulkan. Vendar moramo gledati širše in upoštevati vse uspehe in neuspehe celotne ZK. V zadnjih dveh letih sta Vulkan in njegova organizacija ZK dosegla velike uspehe. Pokazalo se je, da se Vulkan razvija v smer, ki je začetana s splošno politiko ZK, kar smo tudi pričakovali. Ob tej priložnosti bi rad opozoril na nekatere probleme gospodarskega razvoja. Po 10. kongresu ZKJ smo dosegli pomemb-

ne rezultate glede na stabilizacijo gospodarstva, vendar moramo delati še več in doseči še večje uspehe.

Stabilizacija gospodarstva je sila važno vprašanje, ki mu morajo komunisti posvetiti vso pozornost. Pri tem morajo pokazati veliko več odgovornosti. Tudi pri ekonomičnosti poslovanja še nismo dosegli dovolj, čeprav že opažamo določen napredek. Vsekakor moramo storiti več. V ekonomiki poslovanja je zelo važno varčevanje. Varčevanje mora postati merilo uspešnosti ekonomskega poslovanja.

Stabilizacija gospodarstva ne sme biti kampanja, temveč stalna naloga vseh komunistov. Naš družbenopolitični sistem je osnovan na povezovanju vseh družbenih sredin tudi izven materialne proizvodnje. Dejstvo je, da brez takega povezovanja ne more biti uspešnega stabilizacijskega gospodarjenja. Povezovanje materialne proizvodnje blagovnega prometa ustvarja ugodne pogoje za stabilizacijo gospodarstva in družbe. Drugo važno vprašanje, ki prav tako vpliva na stabilizacijo gospodarstva, je dobra delovna disciplina. Tudi pri tem morajo komunisti narediti precej več in se zavzeto vključiti v odpravljanje negativnih pojavov.

Ob koncu konference so bile volitve sekretariata, sekretarja in stalnih komisij za naslednje obdobje. Za sekretarja je bil izvoljen tovariš Milutin Urgančić, referent v prodaji, za njegovega namestnika pa tov. Marica Stamenković, kvalificirana gumarska delavka.

S seje delavskega sveta skupnosti tozdiv Vulkan

Dne 26. decembra 1975 je imel sejo delavski svet skupnosti tozdiv Vulkan Niš, na kateri so obravnavali gospodarski načrt za leto 1976. Podrobnosti načrta je obrazložila diplomirana ekonomistka Ljubinka Trajković.

V globalu je planirano, da bodo v Vulkanu naredili za 209 milijonov dinarjev izdelkov in uslug. Predvidevajo znižanje proizvodnje gumene obutve in orodij za te izdelke, povečali pa bodo proizvodnjo seme-

ringov, tekočih trakov, klinastih jermenov in nekaterih manjših tehničnih izdelkov, ki jih izdelujejo po kosih, kar je že predvideno v srednjeročnem programu razvoja do leta 1980, čeprav je stopnja rasti proizvodnje 6 % in ne 9,8 %, kot je to predvideno s srednjeročnim programom. Če upoštevamo realizacijo proizvodnje v preteklem letu, ko je leta znašala 92 % oziroma 181 milijonov, potem je razumljivo, zakaj takšno planiranje.

Stroški so planirani v višini približno 196 milijonov dinarjev. Pri tem opažamo večjo rast stroškov od rasti proizvodnje. Če se izrazimo v odstotkih, bo rast stroškov večja za 9 %, kar vpliva tudi na dohodek, ki je glede na lansko leto nekoliko nižji.

Investicije so planirane v vrednosti 31 milijonov dinarjev. Zaposlenost se bo povečala za 6 %. Izvoz je planiran v višini 59 milijonov, kar je za 40 % več, kot smo ustvarili v letu 1975. Gospodarski načrt še ni dokončen in bo do sprejetja

na sejah delavskih svetov še spremenjen.

V razpravi je sodeloval tudi tov. Obrad Lužanin, direktor skupnosti tozdiv Vulkan, in dejal, da ni prav, da je povečan samo plan proizvodnje ne pa tudi ustreznih dohodkov. Mnenja je bil, da so na to vplivale povečane cene materiala.

Ob koncu je bil sprejet predlog, naj na prihodnjem sestanku še enkrat obravnavamo gospodarski načrt, ki ga bodo prej obdelali na strokovnem kolegiju.

Krvodajalci — izkažite se

Leto je naokoli in spet smo stopili aktivisti RK v akcijo zbiranja krvodajalcev, rednih in podpornih članov RK. V čem je pravzaprav poslanstvo te humane organizacije? RK je najbolj množična organizacija na svetu. Članstvo je zelo pestro, saj ga sestavljajo ljudje različnih kategorij in starosti. Med vsemi dejavnostmi, ki jih organizira Rdeči križ, je vsekakor najpomembnejša akcija zbiranja krvodajalcev. Kri, ki se pretaka po telesu, je vir življenja. Človeku preti danes na vsakem koraku nevarnost



Vozniki, dajte kri! že jutri jo lahko potrebujete

in nemalokrat se poškoduje. Nekatere teh poškodb potrebujejo večje zdravniške intervencije, za katere je neobhodno potrebna kri, ki pa je ni moč izdelovati in jo zato moramo darovati. Le z žrtvami bomo ohranili pri življenju svojce, prijatelje in morda tudi sebe, kajti nesreča nikoli ne počiva, ampak se sprehaja med stroji v tovarni, na avtomobilskih cestah, doma... Občinski odbor RK Kranj organizira prvo krvodajalsko akcijo v letošnjem letu od 1. do 20. marca. Prav bi bilo, da bi tudi ti, Savčan, daroval kri. Prostovoljci se lahko prijavite občinskemu odboru RK Kranj ali pa aktivistom v vaših krajih.

Ivan Jarc

Strokovni seminar

V sredo, 4. februarja, se je v Zagrebu v hotelu Internacional začel seminar o metodah preizkušanja polimernih materialov.

Na seminarju so bili navzoči domači strokovnjaki kemičnega kombinata »Chromos-Katran-Kutrin«, inštituta INA, tovarne »Rade Končar«, železarne Sisak, HIP iz Pančeva, Save iz Kranja, Totre iz Ljubljane, inštituta Boris Kidrič iz Vinče, Zorke iz Šabca, OKI iz Zagreba in OHIS iz Skopja. Prisotnih je bilo tudi nekaj tujih strokovnjakov.

Seminar je predstavljal prvo specializirano manifestacijo preizkušanja polimernih materialov v Jugo-

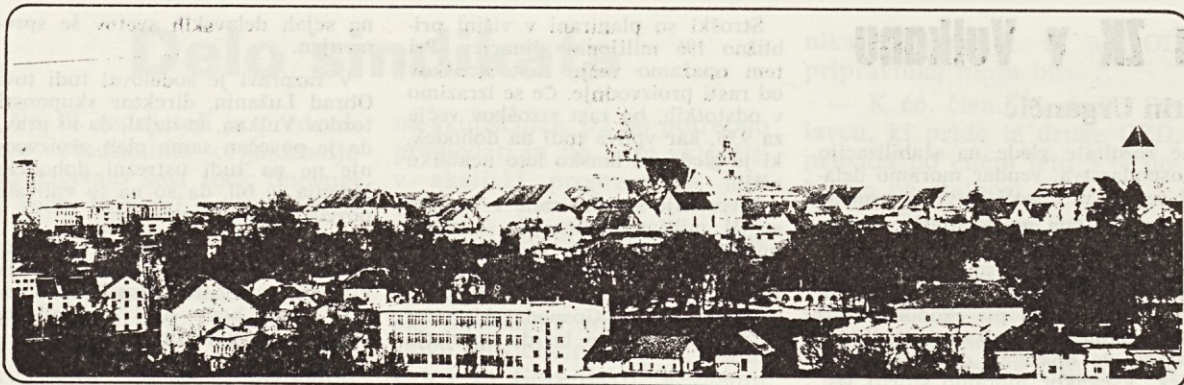
slaviji, namenjen pa je bil strokovnjakom, ki sodelujejo v proizvodnji, predelavi in uporabi plastičnih mas ter gume. Udeleženci so spoznali sodobne dosežke in konkretne praktične možnosti raziskovanja polimernih materialov.

Na programu seminarja je bilo čez dvajset predavanj. Govorili so domači in tuji strokovnjaki s posameznih področij. Obdelali so metode, namenjene raziskovanju polimerov: plastomerov, duromerov in elastomerov. Cilj seminarja je bil torej informirati strokovnjake proizvajalcev, predelovalcev in potrošnikov plastičnih mas ter gume o sodobnih dosežkih na tem področju.



»KAM PA TI, TOVARIŠ?«

»JA, PRIPRAVLJAM SE ZA OLIMPIJSKE IGRE V MONTREALU.«



Lani smo začeli objavljati v našem glasilu tudi informacije iz občine. Ker smo prepričani, da jih je marsikdo z zanimanjem prebral, bomo s tem nadaljevali tudi v bodoče. Čeprav je res, da skoraj eno tretjino časa preživimo v tovarni, vendar pa delovnega človeka vse bolj zanima tudi urejanje številnih zadev v kraju bivanja.

Za to številko smo izbrali informacijo o delu izvršnega sveta skupščine občine Kranj v drugem polletju 1975 in njegov delovni program v prvem polletju 1976.

Poročilo o delu izvršnega sveta v II. polletju 1975

I. Izvršni svet je v navedenem obdobju posvečal dosti pozornosti ustavnim preobrazbam ter delovanju občinske skupščine in vseh drugih organizacij v občini v smeri prilagajevanja oz. izvajanja novih ustavnih določb. IS ocenjuje, da je v tem obdobju prišlo do uvrstitve in dokončnega organizacijskega oblikovanja SIS v občini, predvsem pa tistih, ki skupaj z občinsko skupščino sodelujejo v sprejemanju aktov z njihovega področja. IS je spremljal preobrazbo oz. organiziranje na načelih nove ustave tudi v KS in TOZD in OZD in ugotavlja, da je bilo v teh organiziranih izvršeno, da si bo pa v bodoče treba prizadevati, da spremembe zažive tudi vsebinsko.

Velika pozornost je bila posvečena tudi družbenemu dogovarjanju in samoupravnemu sporazumevanju, ki sta nova elementa resničnega samoupravljanja, katero naj čedalje bolj nadomešča oblastno sfero urejanja družbenih zadev. Kot tak primer drugačnega pristopa k reševanju pomembnih družbenih vprašanj naj bo omenjeno zbiranje sredstev pri občanah in organizacijah za izgradnjo družbenih objektov v KS, kjer je IS za nadaljnjih 5 let organiziral zbiranje sredstev na podlagi družbenega dogovora, medtem ko so se v prejšnjih obdobjih dvakrat zbirala sredstva na podlagi posebnega odloka o občinskem samopriplevu.

Od številnih drugih družbenih dogovorov oz. samoupravnih sporazumov naj bosta tu posebej omenjena družbeni dogovor o razporejanju dohodka, osebnih dohodkov in nekaterih drugih osebnih prejemkov ter gibanju, obsegu in strukturi

skupne porabe v letu 1975 ter družbeni dogovor o splošni porabi, katerih realizacijo je IS zlasti podrobno spremljal tudi v tej polovici leta.

IS je že tudi pripravil načrt dogovarjanja o razporejanju dohodka v letu 1976, obravnaval je še osnutek programov SIS in osnutek republiškega družbenega dogovora o razporejanju dohodka v letu 1976. Pri tem se je posebej zavzemal, da bi bilo dogovarjanje organizirano smotno in usklajeno ter da bi nosilci pravočasno in polno izvršili svoje obveznosti. V izvajanju družbenega dogovora o združevanju sredstev za gradnjo družbenih objektov v KS si je IS prizadeval, da je bil k podpisu pritegnjen čim popolnejši krog zavezancev (tudi iz zasebnega sektorja ter naši občani, ki so zaposleni v organizacijah zunaj občine).

IS si je tudi prizadeval, da so se v redu izvajali mandatni program skupščine in IS, planski in proračunski dokumenti, ki so bili sprejeti v začetku leta ter da se je zdržema odvijalo delo na pripravi in sprejemanju urbanističnih načrtov, katerim sta podlaga v letu 1975 sprejet urbanistični program občine in urbanistični načrt mesta Kranja.

Posebno pozornost je IS posvečal prizadevanjem za stabilizacijo na vseh področjih gospodarskega in družbenega udejstvovanja v občini. Na 57. seji je posebej prav v vidika stabilizacije obravnaval poročilo o uresničevanju družbenoekonomske politike v občini in naloge IS. Ugotovil pa je tudi lahko, da so se na področju družbenih dejavnosti v naši občini v prizadevanju za stabilizacijo uspešno vključile SIS, katere so izdelale svoje stabilizacijske programe, katere je IS obravnaval in ocenil. Na področju gospodarstva pa se uspehi stabilizacijskih prizadevanj nedvomno najbolj kažejo v rezultatih produktivnejšega zaposlovanja pa tudi ugodnejšega razmerja med uvozom in izvozom za celotno občino.

IS je skupaj z oddelki obravnaval večino vseh drugih zakonskih predlogov ter drugih aktov, ki so bili na dnevnih redih zborov republiške skupščine ter glede njih pojasnjeval svoja stališča na sejah skupin, ki delegirajo naše delegate za republiško skupščino.

IS je bil v tem obdobju tudi reorganiziran ter sta bila vključena dva nova neprofesionalna člana, kar je nedvomno pripomoglo k boljšemu delovanju ter seznanjanju s problemi na tistih področjih, za katera sta oba člana zadolžena.

Po posameznih področjih je IS, prikazano v skopih obrisih, obravnaval še naslednje najpomembnejše probleme:

II. 1. Področje gospodarstva

IS je obravnaval osnutek družbenega načrta občine Kranj za obdobje 1976–80, katerega je skupščina julija sprejela ter ga posredovala v javno razpravo, ki še traja, ter osnutek družbenega načrta za leto 1976.

Zaradi obravnavanja v skupščini občine oz. določitvi stališč naših delegatov v republiški skupščini, je bila obravnavana ocena uresničevanja resolucije o osnovah političnega, ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavije za leto 1975, osnutek dogovora o družbenem planu SRS za leto 1976–80 ter zvezno in republiško resolucijo za leto 1976.

IS je tudi obravnaval in posredoval skupščini poročilo o gospodarjenju v prvem polletju 1975, sam pa je tudi obravnaval enako poročilo za prvih 9 mesecev leta 1975. Spremljal in ocenjeval pa je tudi potek integracijskih gibanj na področju gospodarstva. V spremljanju politike cen in tarif je IS dosledno upošteval načela sprejetega družbenega dogovora o najvišjem dopustnem povečanju cen in tarif. V drugi polovici leta je dal soglasje k spremembi za cene in tarife:

— Domu oskrbovancev Albina Drolca v Preddvoru

— Alpetour Skofja Loka

IS je tudi obravnaval in predlagal OS v sprejetje družbeni dogovor o organizaciji kmetijsko pospeševalne službe ter o zagotovitvi virov in sredstev za njeno financiranje na območju gorenjske regije. Skupščina je navedeni družbeni dogovor sprejela.

2. Področje urbanizma, gradbenih in komunalnih zadev

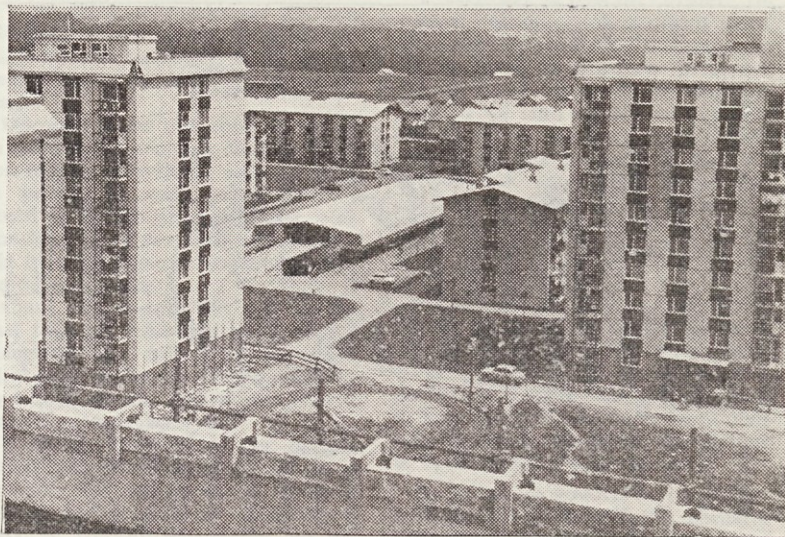
Na področju urbanizma so bili sprejeti zazidalni načrt mestnega centra Kranja, zazidalni načrt za šolski center, zazidalni načrt Iskra-Sava, zazidalni načrt za počitniške hišice Ambrož, Senturška gora, Mače, sprememba zazidalnega načrta Klanec, pripravljen in sprejet je bil tudi odlok o uporabi začasne karte potresne mikrorajonizacije mesta in okolice ter dopolnjen odlok o pomožnih objektih. S področja urbanizma je IS na sejah razpravljal in sklepal tudi o manjših odmikih od veljavnih zazidalnih načrtov ter skic.

Za komunalno dejavnost IS ugotavlja, da je bilo treba zaradi podražitev posameznih komunalnih storitev zagotoviti dodatna sredstva z rebalansom, kar velja posebno za investicijsko in redno vzdrževanje cest, nekatere nastale obveznosti pa bo potrebno pokrivati celotno iz namenskih sredstev, ki bodo dotekala v letu 1976. Nad investicijskimi vzdrževalnimi deli je bil nadzor zaradi prihranka sredstev organiziran v komunalni službi oddelka za gradbene in komunalne zadeve, izjema je le rekonstrukcija ceste in obnova mostu v Žabnici. Vršile so se tudi tekoče priprave za ustanovitev interesne komunalne skupnosti.

IS je na sejah obravnaval tudi številne premoženjsko pravne zadeve, kot npr. dodelitve zemljišč, razpolaganje s premoženjem, sklepanje o ponudbah za odkup zemljišč privatnikom itd.

3. Področje družbenih dejavnosti

IS je redno spremljal izvrševanje družbenega dogovora o razporejanju dohodka, osebnih dohodkov in nekaterih drugih osebnih prejemkov ter gibanju, obsegu in strukturi skupne porabe v letu 1975. Postopanje s presežnimi dohodki SIS je bilo urejeno z republiškimi ukrepi, zdravstvena skupnost pa je proti koncu leta znižala stopnjo prispevka iz dohodka. Do konca leta še ni bilo rešeno vprašanje izpada dohodkov pri skupnosti otroškega varstva in izobraževalni skupnosti.



Velik del sredstev je namenjen za stanovanjsko izgradnjo. Še posebno v Savi



Samozaščita, obveznost slehernega občana

Na področju vzgoje in izobraževanja je IS obravnaval samoupravnih sporazumov o združevanju sredstev za gradnjo domov za učence in študente v letu 1975, statut izobraževalne skupnosti, potrdil statuta dveh šol ter dal soglasje Šolskemu centru za blagovni promet, da ustanovi zunanje oddelke.

Svet se je seznanil z izsledki analize o socialno materialnem stanju družin, ki so v občini Kranj prejemale otroški dodatek v letu 1974 ter opozoril na potrebo uporabe nekaterih kriterijev pri presoji socialne ogroženosti. Obravnaval je tudi statut skupnosti socialnega skrbstva, problematiko v zvezi z adaptacijo poslopja Doma oskrbovancev Albina Drolca v Predvdvoru ter predlog razveljavitve odloka o družbeni denarni pomoči v občini Kranj, ker zadevo v bodoče ureja akt skupnosti socialnega skrbstva. IS ugotavlja, da z republiški predpisi sistemsko še ni izvršena razmejitev pristojnosti med OS in njenimi organi ter SIS ter da bo tudi na nivoju občine še treba opraviti nekatere drugačne razmejitve.

Na področju splošno upravnih zadev je izvršni svet določil osnove in dal smernice za reorganizacijo občinskih upravnih organov. Ta bo izvršena hkrati z organiziranjem skupnih strokovnih služb za SIS. IS je tudi določil ime nove ulice na Planini.

4. Področje financ

O izvrševanju družbenega dogovora o splošni porabi je IS obravnaval polletno in 9-mesečno poročilo, istočasno s poročilom o realizaciji občinskega proračuna. V mesecu decembru je po pooblastilu skupščine izvršil tudi virmaniranje med glavnimi nameni in proračunskimi izdatki v okviru dogovorjene porabe. Reševal je tudi vloge in predloge za zagotovitev sredstev iz tekoče proračunske rezerve. Zaradi 1% omejitve od vsote vseh proračunskih dohodkov, je bilo iz sredstev proračunske rezerve mogoče financirati le najnujnejše probleme. Ob koncu leta 1975 je IS sprejel tudi sklep o začasnem financiranju pro-

računskih dohodkov v letu 1976. IS je tudi spremljal realizacijo finančnih načrtov prispevkov za pripravo in komunalno urejanje mestnega zemljišča, sredstev pristojbin za cestno motorna vozila, dohodkov in izdatkov vodnega prispevka.

IS se je angažiral za realizacijo zbiranja sredstev po starem programu financiranja gradnje šol in vrtcev ter pomagal razreševati težko finančno situacijo ob uveljavitvi zakona o zagotavljanju sredstev za investicije.

5. Področje davkov in prispevkov

IS je obravnaval in dal predloge za sprejetje odlokov:

- o spremembi in dopolnitvi odloka o davkih občanov,
- o davku na promet z nepremičninami,
- o spremembah odloka o posebnem občinskem prometnem davku.

Obravnaval in sklepal je o vlogah občanov za odpis davkov v primerih, kadar bi izterjava povzročila nevarnost za preživljanje zavezanca. Razpravljal je tudi o pobiranju davkov in o dotoku sredstev v proračun od davkov občanov.

6. Področje delovanja inšpekcijskih služb, notranjih zadev in družbene samozaščite

IS je obravnaval predlog za soglasje za ustanovitev SIS za varstvo zraka ter zavzel stališče, da je najprimernejše, da se takšna skupnost ustanovi na medobčinski ravni. Obravnaval je tudi ustanovitev medobčinske veterinarske in elektroenergetske inšpekcije (skupno z občino Tržič). Strinjal se je tudi s pobudo občine Kamnik, da bi se proglasilo gorsko območje kamniških planin kot Kamniško-savinjski narodni park.

7. Področje ljudske obrambe

IS je obravnaval obrambne načrte dejavnosti poverjeništev za prosveto, šolstvo, za blagovni promet ter za dejavnosti financ in bančništva. Načrte je kasneje dokončno sprejel svet za ljudsko obrambo.

Obravnavan je bil tudi letni in srednjeročni načrt razvoja in dela občinskega štaba za teritorialno obrambo ter poročilo o stanju sklada za ljudsko obrambo, obenem s predlogom rebalansa. Ob koncu leta je bil skupščini predložen predlog odloka o ustanovitvi občinskega štaba za teritorialno obrambo.

Izvedena je bila mobilizacijska vaja IS.

Obravnavan je bil osnutek novega odloka o javnem redu in miru.

8. Področje geodetskih zadev

IS je obravnaval in dal mnenje k predlogu odloka o srednjeročnem programiranju, izvajanju in financiranju geodetskih del na območju SRS v Ljubljani za vodenje mejne, da pristopi k družbenemu dogovoru o kriterijih za programiranje, sofinanciranje in izvajanje izdelave topografskih načrtov v večjem merilu za obdobje 1976–80. Izdal je pooblastilo geodetskemu zavodu SRS v Ljubljani za vodenje mejnega ugotovitvenega postopka ter podpisal pogodbo za njegovo izvajanje.

III. Ob vsestranskih prizadevanjih IS vseeno ni uspel, da bi v ce-

loti rešil vse zadeve, katere je programiral s programom dela za drugo polletje 1975. Naj bodo omenjene te zadeve ter razlogi zaradi katerih ni moglo priti do izvršitve.

Izdelava urbanističnih načrtov za Cerklje, Senčur in Predvdor se je zakasnila predvsem zaradi neusklajenosti oz. različnih stališč na zborih občanov. Razprave v zvezi s temi načrti so v glavnem zaključene ter so v izdelavi končni predlogi, ki bodo predloženi v obravnavo OS v prvi polovici leta 1976. Za odlok o razglasitvi gozdov posebnega pomena in o varovalnih gozdovih je bilo ugotovljeno, da ni nujno potrebno ter da ga do nadaljnjega lahko še nadomešča že sprejeti predpis iz leta 1964 oz. 1966.

Zazidalne načrte za počitniške hišice Jezerca, Hanek in Gradišče ni bilo možno dokončati zaradi usklajevalnega postopka in danih pri-pomb.

Ustanovitev temeljne požarne skupnosti in odlok o gradnji zaklonišč sta bila odložena, ker še ni sprejet ustrezen republiški zakon. Odložena pa je bila tudi informacija o stanju na področju prekrškov in kaznivih dejanj v občini, ker so bili pravosodni organi v splošnem mnenja, da bolj ustreza, če se takna informacija pripravi po zaključku leta, ker so tudi podatki bolj primerljivi s stanjem pretečenih let.

Zaradi nesprejetih republiških predpisov tudi ni bil predložen odlok o interni kontroli in gradbenem nadzoru nad objekti. Sprejetje odloka o tržnem redu pa v bodoče ne bo potrebno, ker bo zadevo urejal samoupravni akt komunalnega podjetja, OS pa bo na ta akt dala le svoje soglasje ter z drugim predpisom določila sankcije za neupoštevanje tržnega reda.

Izvršni svet je v drugem polletju 1975 imel 25 sej.

PROGRAM

DELA IZVRŠNEGA SVETA OBČINSKE SKUPŠČINE KRANJ ZA PRVO POLLETJE 1976 S PREGLEDOM ZADEV, O KATERIH NAJ RAZPRAVLJA IN SKLEPA TUDI OBČINSKA SKUPŠČINA

Zap. št.	Zadeva	Predv. mes. obr.	
		IS	OS
1.	Pogodba o urbanistični službi	I.	
2.	Obravnava obrambnih načrtov dejavnosti gospodarstva, informativne dejavnosti ter komunale, gradbeništva in prometa	I.	
3.	Razprava in mnenje o primernosti organiziranja seminarjev za tajnike in blagajnike KS v zvezi z njihovim delom	I.	
4.	Družbeni dogovor o skupni porabi v letu 1976 (skupno s skupščinami SIS)	I., II.	
5.	Zaključni računi dohodkov in izdatkov za leto 1975 in sprejetje sledečih finančnih načrtov za leto 1976 — prispevka za komunalno urejanje mestnega zemljišča, — občinskega vodnega prispevka, — sredstev za rekonstrukcijo, vzdrževanje in gradnjo javnih cest, — finančnega načrta upravnih organov (samo za ključni račun)	I.—II.	
6.	Osnutek proračuna občine Kranj za leto 1976	I.	I.
7.	Odlok o spremembi odloka o posebnem občinskem prometnem davku	I.	I.
8.	Sprememba kriterijev za dodelitev posebnih sredstev KS po predlogu odbora za posebna sredstva	I.	I.
9.	Letni programi in finančni načrti samoupravnih interesnih skupnosti za leto 1976 ter letni družbeni načrt občine za leto 1976 (skupno s skupščinami SIS) — Osnutek		I.
10.	Poročilo koordinacijskega odbora za pripravo in izvedbo programa gradnje šolskih in vzgojno-razstvenih objektov v občini Kranj	I.	II.

(Nadaljevanje na 8. strani)



(Nadaljevanje z 7. strani)

PROGRAM

Zap. št.	Zadeva	Predv. mes. obr.	
		IS	OS
11.	Sugestije za spremembo statuta in obravnavanje pobud drugih zaradi določitve besedila osnutka sprememb	II.	
12.	Obravnava poročila o realizaciji finančnega načrta sklada za LO v letu 1975 in predloga finančnega načrta sklada za leto 1976	II.	
13.	Imenovanje komisije za pregled davčnega zaključnega računa za leto 1975	II.	
14.	Razprava o poročilu o opravljeni odmeri davkov v letu 1975	II.	
13.	Poročilo o delu oddelka za notranje zadeve za leto 1975	II.	
16.	Poročilo o delu inšpekcij v letu 1975	II.	
17.	Metodološka navodila za pripravo lokacijske dokumentacije	II.	
18.	Akcijski program za reševanje črnih gradenj	II.—VI.	
19.	Spremljanje mesečne realizacije proračunskih dohodkov in izdatkov kot tudi vseh ostalih finančnih načrtov	II.	III.
20.	Proračun občine Kranj za leto 1976 (dokončno sprejetje)	II.	III.
21.	Letni programi in finančni načrti samoupravnih interesnih skupnosti za leto 1976 ter letni družbeni načrt občine za leto 1976 (skupno s skupščinami SIS) — dokončni predlog	II.	III.
22.	Družbeni dogovor o splošni porabi za leto 1976	II.	III.
23.	Predlog odloka o javnem redu in miru	II.	III.
24.	Program dela KS za leto 1976	II.	III.
25.	Srednjeročni program razvoja KS	II.	III.
26.	Sklepi zborov občanov po KS v zvezi s problematiko družbenega plana in proračuna SO Kranj za leto 1976	II.	IV.
27.	Poročilo o izvršitvi družbenega dogovora o splošni in skupni porabi v občini za leto 1975	II.	IV.
28.	Zaključni račun dohodkov in izdatkov proračuna občine Kranj za leto 1975	II.	IV.
29.	Sprejetje načrta vaj občinskih upravnih organov za leto 1976	III.	
30.	Sklepanje o odpisih davkov zaradi težkega socialnega položaja davčnih zavezancev	III.—IV.	
31.	Sprejetje zazidalnih načrtov za vikend območje na krvavcu (Hanek, Jezerca, Gradišče)	III.	IV.
32.	Sprejetje zazidalnega načrta za vikende Povlje	III.	IV.
33.	Sprejetje urbanističnega načrta Cerklje	III.	IV.
34.	Sprejetje urbanističnega načrta Šenčur	III.	IV.
35.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o družbeni denarni pomoči žrtvam fašističnega nasilja in njihovim družinam na območju občine Kranj	III.	IV.
36.	Poročilo o problematiki udeležencev NOV in VVI	III.	IV. infor.
37.	Sprejetje sklepa o zaposlitvi več kot 5 in ne več kot 7 delavcev pri zasebnih obrtnikih (144. čl. obrtnega zakona)	III.	IV.
38.	Razprava in sklepanje o davčnem zaključnem računu za leto 1975	III.	IV.



Trgovine so založene, vendar še premalo z ozirom na naglo rast potreb prebivalcev



Samo naša nedisciplina?

39.	Srednjeročni programi SIS za obdobje 1976—1980 ter srednjeročni družbeni načrt občine 1976—1980 (skupno s skupščinami SIS) — korektura osnutka	IV.	
40.	Kriteriji za dodeljevanje družbene pomoči in priznavalnin kmetom — borcem NOV	IV.	
41.	Problematika v zvezi z razvojem službe AOP in poročilo o delu službe v okviru dela oddelka za finance	IV.	
42.	Sprememba tarif za geodetske storitve	IV.	
43.	Uskladitev kmetijskih oskrbnin z zvišanjem življenjskih stroškov	IV.	
44.	Poročilo o gospodarjenju za leto 1975 z analizo stabilizacijskih ukrepov	IV.	V infor.
45.	Zaključno poročilo koordinacijskega odbora za pripravo in izvedbo programa gradnje šolskih in vzgojnovarstvenih objektov v občini Kranj (program 70—75)	IV.	V.
46.	Sprejetje urbanističnega načrta Predvdor	IV.	V.
47.	Dopolnitev odločbe o območjih obveznega odvoza odpadkov	IV.	V.
48.	Razdelitev posebnih sredstev KS za leto 1976 iz proračuna po predlogu komisije	IV.	V.
49.	Združevanje strokovnih služb samoupravnih interesnih skupnosti	V.	
50.	Problematika zobozdravstvene službe	V.	
51.	Poročilo o gospodarskih gibanjih za prvo tromesečje 1976	V.	
52.	Sprememba organizacije in sistemizacije upravnih organov	V.	VI.
53.	Odlok o spomeniškem varstvenem redu	V.	VI.
54.	Ustanovitev komunalne interesne skupnosti	V.	VI.
55.	Ustanovitev občinske temeljne požarne skupnosti	V.	VI.
56.	Sprejetje odloka o spremembi območja k.o. Nemi-lje (odcepitev dela k.o., ki upravno spada pod občino Radovljica)	V.	VI.
57.	Osnutek odloka o gradnji, preureditvi in financiranju zaklonišč	V.	VI.
58.	Odlok o organizaciji štabov in enot civilne zaščite na območju občine Kranj	V.	VI.
59.	Spremembe odloka o organizaciji službe za obveščanje, javljanje, opazovanje in alarmiranje	V.	VI.
60.	Srednjeročni programi samoupravnih interesnih skupnosti za obdobje 1976—1980 ter srednjeročni družbeni načrt občine 1976—1980 (skupno s skupščinami SIS) — dokončni predlog	V.	VI.
61.	Predlogi programov dela IS za II. polletje 1976	VI.	

Tekoče zadeve:

- izvajanje programa gradnje družbenih objektov v KS,
- vse zadeve, ki bodo na programu zborov OS, zaradi stališč v Skupščini SRS,
- potrditev novih statuten samoupravnih interesnih skupnosti,
- soglasje k imenovanju tajnikov SIS in vodje strokovne službe samoupravnih interesnih skupnosti (ako bo v tem času taka služba že organizirana),
- soglasje k statutom zavodov,

- soglasje k statusnim spremembam zavodov,
- imenovanje novih ulic v Kranju,
- premoženjskopravne zadeve,
- sklepanje o prednostni pravici nakupov stavbnega zemljišča
- manjši odmiki od sprejete urbanistične dokumentacije,
- zadeve, ki jih bo zahtevala resolucija o politiki cen v letu 1976,
- kadrovske zadeve,
- finančne zadeve.

(Zadeve do vključno 4. alineje obravnava tudi občinska skupščina).



S S a v i n i m i g u m a m i n a r a l l y u w a r š a v a



(Foto L. Stojanović)

Gotovo ste mnogi tako ali drugače slišali in brali, da je bila sredi januarja 1976 tradicionalna ocenjevalna avtomobilska vožnja Waršava—Monte Carlo. Najbrže pa vas je manj, ki veste, da je pri tem sodelovala tudi Sava! Da, prav ste prebrali. Hkrati s prizadevanji v proizvodnji (pri izdelavi avtomobilskih plaščev) se v različnih oblikah pojavlja doma in na tujem tudi kvaliteta, stvarna in učinkovita reklama o naših izdelkih.

Na vožnji Waršava—Monte Carlo je sodelovalo 14 naših avtoplaščev. Ker sodimo, da bo za mnoge izmed vas zanimiv opis te poti (ne samo kvaliteta plaščev), objavljamo poročilo tov. Marka Kožarja. Zapis je originalen in doslej še ni bil objavljen. Priobčili ga bomo v treh nadaljevanjih.

Na rallyju Bar—Beograd 1975 sva se z Alešem Pušnikom pred startom dogovorila, da greva v sezoni 1975 po končanem državnem prvenstvu v rallyju še na balkansko prvenstvo z vozilom Renault R 17 Gordini tovarne IMV. Balkanski avto moto publikli, tekmovalcem Rallyja, naši športni javnosti, organizatorju Rallyja in končno tovarni IMV (pa nama osebno) sva se čutila dolžna, da odideva branit naslov balkanskih prvakov, saj se s tako zvanečim naslovom v zgodovini balkanskih prvenstev pohvali le še posadka Mrzel—Hojan. Iz nama neznanega vzroka je bilo tik pred balkanskim prvenstvom Pušniku odvzeto vozilo Renault 17 G, tako da sva sezono 1975 zaključila že z rallyjem Bar—Beograd. V tej sezoni je Aleš obrnil naslov prvaka države v rally športu v kategoriji nad 1300 ccm in v generalnem plasmaju, jaz pa sem na dveh rallyjih z enim samim plasmajem zasedel s 4 točkami 8. mesto v kategoriji nad 1300 ccm. Aleš je ostal brez sovozača Roka Freyerja, s katerim je tekmoval skoraj polne tri sezone. V teh treh sezonah pa sem bil Alešev sovozač dvakrat tudi jaz, in sicer na balkanskem prvenstvu 1974 in rallyju Galax 1973. Kmalu po odvzemu vozila R 17 G si je Aleš direktno iz centrale Renault v Parizu, s katero je v dobrih stikih že ves čas svojega udeleževanja v rallyju, priskrbel vozilo R 12 G, s katerim je vozil v sezoni 1974 tudi »Balkanca«. S tem vozilom se je Aleš prijavil tudi na vabljeni rally Monte Carlo 1976, ki se ga je udeležil že leta 1973 in 1975 (1974. leta rallyja ni bilo). Za sovozača je prijavil nekega znanca iz Maribora, vendar sva se po najinem srečanju 14. decembra 1975 pričela pogovarjati o tem, da bi šel z njim jaz. Dokončno pa sva se za sodelovanje domenila 16. decembra. Do tega trenutka je Aleš plačal za popravilo R 12 G 8.000.—din, avto-karte za relacijo Solun—Monaco in specialke za 1. in 2. del rallyja pa so stale 1.600.—din. Za popravilo vozila, pripravo dokumentov in študijo trase rallyja je Aleš porabil 118 ur intenzivnega dela. V Ljubljani sem pričel zbiralno akcijo, da bi zagotovil sredstva za rally, katerega informativni proračun je bil v idealnih pogojih brez vrednosti in amortizacije vozil 6,5—8 milijonov starih din. Prvi je priskočil na pomoč s posredovanjem tov. Vande Novak (Casino Portorož), ki je omogočil prijavo z izplačilom 10.000.—din (kotizacija rallyja je 2.500 FF).

Ta denar smo dobili zelo hitro tudi od AMD Skofja Loka, kjer je Aleš član, potem ko smo poravnali 10 % tekočih administrativnih stroškov društvu. 18. decembra sva po hitri odločitvi odšla na trening v Italijo in Francijo, kjer so hitrostne preizkušnje. S treninga sva se vrnila 22. decembra. Na poti sva bila 4 dni in 16 ur. Spala sva enkrat v hotelu na Col de Furini, kjer sva bila skupaj 10 ur. Ves preostali čas za spanje in hrano je znašal komaj 6 ur. Prevozila sva 4.215 km in zapisa vse hitrostne etape rallyja. Med treningom sva obiskala tudi pisarno organizatorja rallyja, kjer sva dobila v poklon etapni radar za 1. in 2. del rallyja. Brez amortizacije in drugih stroškov vozila (moja z 101) je trening stal 8.000.—din, odsotnost v službi sem po dogovoru kompenziral s prerazporejenimi urami nadurnega dela in dela v prostih sobotah.

Za start rallyja sva po ukinitvi startnega mesta Solun izbrala Varšato. Krak rallyja iz Waršave je edini potekal skozi Jugoslavijo. Do 31. decembra sva za organizacijo rallyja in pripravo vozila porabila še 36 + 79 delovnih ur ter 4.100.—din.

Z novim letom se je začelo tudi zaključno delo. Za prepis radarja GHP je bilo porabljenih 62 ur, za kontrolo pa še dodatnih 6; material je stal 210 din. Radar 23 GHP v povprečni dolžini 23.860 km je bil pisan in prepisan ročno (prepis po zahtevnosti zavojev in specifičnosti zaradi preglednosti pisan v osembarvni tehniki na 192 straneh v posebni vezavi).

Za telex in telefonske informacije je bilo porabljenih 7640 din. Za dokončno ureditev vozila, za organizacijo sredstev, tiskovno konferenco in za stike z AMD sva porabila še 142 ur; z lastnima avtomobiloma sva prevozila 1216 km. Veliko delovnih ur prijateljev, znancev in soorganizatorjev sploh ni mogoče izračunati.

Dne 13. januarja 1976 sva imela tiskovno konferenco v OZD Slovin Ljubljana, v četrtek 15. januarja 76 pa sva se odpravila na start rallyja v Waršavo.

Pred odhodom in v pripravljanem obdobju so novinarji časnikov, radia in televizije obširno in dovolj kvalitetno poročali o najinem delu, za kar sva jim posebno hvaležna.

Startna številka, ki sva jo dobila, je bila poleg vloženih sredstev in najinih velikih želja poseben stimulans, da končno prekinemo neuspešno tradicijo in srečno prispeva na cilj. Tretjič sva bila skupaj, tretjič se je Aleš poizkusil na RMC — in tretjič gre rado, sva si govorila. Čeprav je potrebno zares veliko znanja in sreče, nisva niti razmišljala o tem, da ne bova uspela. Vsa najina okolica je pričakovala uspeh, ki bi pomenil veliko mednarodno afirmacijo, na domačih tleh pa bi verjetno odprl možnost, da naju podjetja izdatneje podprejo. Na start v Waršavo sva se odpeljala z novimi gumami tovarne Sava s polnim rezervoarjem, s 500 sposojenimi DM, 120 ASH in 1700 din. V Mariboru sva pred odhodom za zadnje priprave porabila še 600 din.

(Dalje prihodnjič)

— Monte Carlo



PETINSEDEMOSET
LET PRVE
MATURE
GIMNAZIJE
KRANJ

1901
1976

Visoka obletnica

Kratka zgodovina kranjske gimnazije

Gimnazija v Kranju je bila ustanovljena 10. oktobra 1810 z naredbom generalnega guvernerja Ilirskih provinc maršala Marmonta kot ena od 9 gimnazij na slovenskem etničnem ozemlju. Ta gimnazija, ki je bila francoska, je obstajala le eno leto.

pri nas. To vsekakor predstavlja pričetek formiranja slovenskih srednjih šol, ki pa so se seveda še skoraj celih 50 let morale prizadevati za svoj slovenski značaj.

V vsem obdobju od šestdesetih let do prve svetovne vojne so bili

nih Slovanov zunaj Avstro-Ogrske, za program prepovedovcev, ki je tudi v Kranju med dijaki dobil okrog 50 pristašev. Po sarajevskem atentatu so posamezni dijaki zašli v težave zaradi svojega političnega prepričanja, nekaj se jih je moralo celo zagovarjati pred sodiščem. (Olga Janša: Zgodovina gimnazije v Kranju do leta 1918. Kranjski zbornik 1970.)

Obdobje med obema vojnama je pomenilo tudi za kranjsko gimnazijo polarizacijo naprednih in revolucionarnih sil. Zlasti po letu 1937 je na kranjski gimnaziji pričela zbirati in organizirati napredno mladino komunistična partija in jo združevala okrog skoevske organizacije. Voditelji napredno usmerjene dijaške mladine pred drugo svetovno vojno so bili tudi organizatorji dijakov za narodnoosvobodilno gibanje. Ob napadu na Jugoslavijo aprila 1941 so se mnogi dijaki, čeprav mladoletni, prostovoljno javili v vojsko. Po okupaciji so skoejci zbrali napredne dijake in formirali iz njih mlado osvobodilno fronto. Mnogi dijaki so odšli v partizane; 17 od njih in en profesor so padli v NOB.

Po osvoboditvi se je kranjska gimnazija aktivno vključila v nov čas. Dijaška mladina in učiteljski zbor sta ob aktivnem idejno-političnem angažiranju mladinske organizacije in organizacije komunistične partije napravila vse potrebno, da se je lahko pričel pouk na gimnaziji in da se je gimnazija kot celota vključila v obnovo po vojni. Vsa leta po vojni je dijaška mladina kranjske gimnazije dala najmanj po eno mladinsko delovno brigado letno, ki so se udeleževale najrazličnejših zveznih in republiških akcij.

V vseh 30 letih po vojni je mladina kranjske gimnazije z delovnim

kolektivom šole predstavljala nosilce naprednih družbenih prizadevanj, od vključevanja šole v samoupravni učnovzgojni proces do zadnjih prizadevanj za reformo usmerjenega izobraževanja.



Gimnazija v Kranju leta 1935

12. septembra 1861 je bil izdan dekret o ustanovitvi nižje klasične gimnazije v Kranju z nemškim učnim jezikom. Leta 1870 so nemško klasično gimnazijo v Kranju spremenili v nižjo realno gimnazijo s slovenskim učnim jezikom.

Leta 1874 so gimnazijo v Kranju spet ponemčili, leta 1878 pa so jo pričeli postopoma ukinjati, vendar je gimnazija leta 1880 spet dobila dovoljenje za nadaljnje delo.

V strahu pred naraščajočo slovensko nacionalno zavestjo je morala s šolskim letom 1889/90 gimnazija povsem prenehati.

21. julija 1894 je bil podpisan uradni akt o ustanovitvi popolne klasične gimnazije v Kranju, 18. septembra 1897 je bilo dograjeno sedanje gimnazijsko poslopje in 1901. leta je prvih 23 dijakov opravilo na kranjski gimnaziji veliko maturo.

Do prve svetovne vojne je bila gimnazija klasična, po prvi svetovni vojni pa realna vse do druge svetovne vojne. Med drugo svetovno vojno je bila ustanovljena nemška gimnazija, ki pa so jo dijaki nekdane slovenske gimnazije v glavnem sabotirali. V gimnazijskem poslopju je bil internat nemških učiteljskihnikov.

Po vojni je gimnazija kmalu obnovila delo. Do leta 1958 je bila 8-razredna, po reformi leta 1958 pa štiri razredna. V šolskem letu 1975 na 1976 je gimnazija vpisala tudi dva oddelka gimnazije pedagoške smeri.

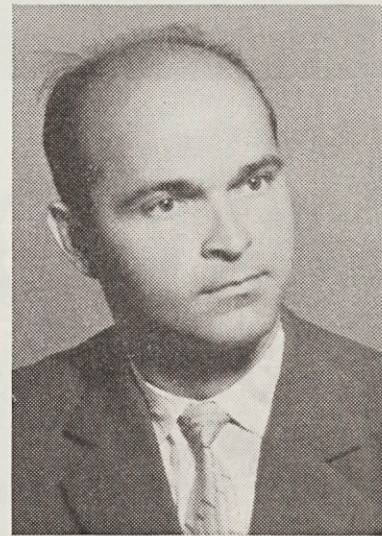
Popolni klasični gimnaziji v Kranju je bil leta 1894 določen obvezen okoliš, ki je obsegal vso Gorenjsko vključno z območjem Kamnika. Kot takšna edina ustanova v tem delu slovenskega prostora je morala kranjska gimnazija pod oblastmi tedanje nemške liberalne buržuazije pričeti opravljati svoje prosvetno, kulturno in nacionalno poslanstvo.

Ustanovitev nižje realne gimnazije v Kranju leta 1870 pomeni ustanovitev prve slovenske gimnazije

v gimnaziji dijaki, ki so se zanimali za kulturni in politični razvoj našega naroda. Nacionalna zavest je vedno bolj rasla, in ker je pod avstrijsko oblastjo ni bilo mogoče javno manifestirati, so od konca 19. stoletja dalje dijaki organizirali tajna društva in sestanke. Nastala je vrsta literarnih glasil (Naša nada, Brstje, Zvezda, Vesna itd.). Širile pa so se tudi panslavistične ideje, višješolci so se učili ruščine, kar so jim kasneje prepovedali, skrivaj so se učili tudi češkega jezika. Pred prvo svetovno vojno se je velik del mladine vnel za revolucionarni program političnega zedinjenja juž-



Danes: v fonolaboratoriju uporabljajo najsodobnejše metode učenja tujih jezikov



Profesor Valentin Pivk, ravnatelj kranjske gimnazije

Od prve mature 1901. leta do danes je na kranjski gimnaziji maturiralo 3262 maturantov, med katerimi srečamo poznane osebnosti od borca za našo severno mejo Rudolfa Maistra do vidnih predstavnikov znanstvenega, kulturnega in političnega življenja. S tem, da je šola v v tem času usposobila ljudi, da so lahko nadaljevali študij na univerzi in drugih šolah ali pa da so se neposredno vključili v delo in da je gimnazija predstavljala žarišče napredne miselnosti ne le v Kranju, temveč tudi v krajih, od koder so bili njeni dijaki, je v vsem svojem obstoju gotovo v celoti opravičila svoje poslanstvo.

Šola v naravi

Imeli smo šolo v naravi. Bili smo v hotelu Spik. Nekateri učenci so bili prvič sami od doma. Jaz sem spal v prehodni sobi. V sobi nas je bilo pet. Jedli smo v jedilnici. Zjutraj in popoldne smo odšli na smučišče. Razporedili so nas v skupine. V začetku sem bil še malo neroden, a sem se kmalu privadil. Našo skupino je vodil tovariš Mohorčič. Večkrat smo se peljali tudi z vlečnico. Popoldne smo se vrnili v hotel. Po večerji je bil zabavni program. Nastopali so učenci in učenke iz vseh razredov. Zabavne točke pa so pripravljali tudi tovariši. Zelo smo se smejali. Preden smo zaspali, smo se veliko pogovarjali. V hotelu smo se prijetno počutili. Zadnji dan je bilo tekmovanje v veleslalomu. Zasedel sem 4. do 5. mesto. Prvi je bil Miloš Pivk, druga je bila Savina in tretji Andrej Jaklič. Popoldne smo odšli na Srednji vrh. Med potjo smo videli slap Martuljek. Z vrha se je lepo videla Spikova skupina. Šola v naravi je hitro minila.

Vanek Oman, 4. a
Osnovna šola
Lucijan Seljak, Kranj



Zaključek 9. sindikalnih športnih iger občinskega sindikalnega sveta

Sredi januarja smo se zbrali predstavniki delovnih organizacij na zaključku športnih iger za leto 1975, ki jih je organizirala komisija za šport pri občinskem sindikalnem svetu.

Za uvod smo pregledali rezultate minulega leta. Nato smo si ogledali dva športna filma, in sicer o prvem trnovskem maršu in o trim kabinetu.

Največ uspeha je imela Iskra. Druga je bila Sava, kar je vsekakor lep uspeh. Tretja je bila ekipa prosvete, četrto mesto je pripadlo Tekstilindusu in peto Cestnemu podjetju.

Tudi v posameznih panogah so dosegle naše ekipe lepe rezultate. Najbolj uspešni so bili šahisti in nogometaši, ki so dosegli prvo mesto.



Ciril Dominko sprejema pokal za I. mesto v nogometu

Iz poročila o tekmovanju je bilo razvidno, da je v letu 1975 nastopalo 46 osnovnih organizacij sindikata. To je vsekakor rekord tega masovnega tekmovanja. Skupno je sodelovalo 223 ekip oz. okrog 1300 tekmovalcev in tekmovalk. Vsekakor so to lepe številke, ki dokazujejo, da se vedno več delovnih ljudi vključuje v športno rekreativno dejavnost.

Občinski sindikalni svet si je za dal za uspešnejšo dejavnost na športnorekreativnem področju nekaj pomembnih nalog:

- zaradi vse večje množičnosti je treba usposobiti čimveč športnih objektov;
- večati število sodelujočih na občinskem sindikalnem tekmovanju;
- še bolj spodbujati športno rekreativno dejavnost s poudarkom na množičnosti;
- v športno udejstvovanje vključiti še več žena.

Za zaključek pogledjmo vrstni red prvih pet sodelujočih osnovnih organizacij sindikata in nekaj boljših rezultatov naših ekip in posameznikov.

Ženska roketna ekipa je osvojila drugo mesto. Prav tako so bile uspešne tudi naše strelke z osvojitvijo drugega mesta. Rokometaši so bili tretji.

Vsekakor moramo omeniti še rezultate posameznikov. V streljanju z zračno puško je Franc Černe zasedel drugo mesto s 180 krogi. Lep rezultat je dosegla Vika Cvetkovič (deli drugo in tretje mesto s 161 krogi). Pri plavanju (kravl) je osvojila drugo mesto Alenka Kraljič. Pohvaliti moram tudi naše namiznoteniške igralce. V B-razredu je bil prvi Brane Markun, Anton Korenjak pa je bil drugi.

To je nekaj najpomembnejših rezultatov naših ekip in posameznikov. Vsekakor so tudi drugi igralci in ekipe, ki jih nisem imenoval, prispevale, da je naša osnovna organizacija sindikata izmed 46 nastopajočih podjetij zasedla solidno drugo mesto.

V imenu komisije za šport in rekreacijo vsem nastopajočim iskrene čestitke z željo, da v tem letu obdrže ugled, ki so si ga pridobili.

Ciril Dominko

Savski planinci v letu 1976

S tem člankom bi vas, drage Savčanke in Savčani, rad seznanil z našimi načrti in željami v letošnjem letu.

Prav gotovo veste, da obstaja v našem podjetju že več kot deset let planinska sekcija, ki združuje planince, člane našega kolektiva. Njena glavna naloga je organizacija izletov. Izleti, ki smo jih priredili v tem dolgem obdobju, so vsi dobro uspeli. Slaba je bila le udeležba v lanskem letu, in sicer od 10 do 20

ljudi. Menim, da je to število za tako velik kolektiv, kot je naš, občutno premajhno, saj je znano, da je v naši tovarni veliko ljubiteljev planin. Mogoče je bil vzrok v tem, da v lanskem letu ni bilo veliko izletov in da so bili morda premalo pestri.

Vedeti moramo, da naša delovna organizacija daje precejšen del sredstev za šport in rekreacijo, v katero spada tudi planinarjenje, zato bi bilo škoda, da bi ta možnost ostala neizkoriščena.

Da bi vas seznanili z letošnjim načrtom izletov, je odbor sekcije izdelal rokovnik izletov s smermi, ki vam ga v tem članku posredujem. Vaše morebitne pripombe ali želje glede posameznih smeri izletov sporočite pisмено tov. Stanetu Marklju (finančno-računovodska služba). Hvaležni vam bomo, saj bomo na ta način spoznali vaše želje.

mesec	smer poti
januar	po poteh partizanske Jelovice Kališče
februar	Komna — kočja pod Bogatinom Stol — spominski pohod
marec	Polhov Gradec — Grmada — Tosc — Govejk Velika Polana — Tolsti vrh
april	Kofce Kriška gora
maj	Nanos Jezerko — Češka kočja
junij	Begunjščica — Dobrča Kokra — Kokrško sedlo — Grintavec
julij	(v začetku kolektivnega dopusta) izlet na Triglav
september	Mangart — Predel — Belopeška jezera Montaž ali Poliški Špič — Italija

oktober

Vršič — Mojstrovka — Sleme
Krvavec — Kalška gora — Cojzova kočja — Kokra

november

Kališče
Kranj — Čepulje — Mohar — Selca

december

Velika Polana
Lubnik

Tak je torej naš načrt. O izletih vas bomo obveščali kot doslej s plakati, v Informatorju in prek ozvočenja. Začeli bomo z manj zahtevnimi turami, potem pa se bomo dvigali vse višje in višje, tako da bomo v juliju osvojili Triglav.

V tujino bomo to pot pogledali dvakrat, saj je organizacija večjih izletov draga, dostopna manjšemu številu, to pa ni naš namen. Kaj vam sekcija nudi pri tem?

Organizirano vas popeljemo v naravo, poskrbimo, da se seznanjate med seboj, da spoznavate nove kraje, gore, da za dan ali dva pozabite na dolinske težave; poskrbimo tudi za vašo varnost med izletom (pristen reševalec). Vaša dolžnost (in naša želja) je samo ta, da pridete v čimvečjem številu, seveda primerno opremljeni za ture v gore, kajti dobra oprema je največje zagotovilo za varno vrnitev. Poleg tega se bomo priključili tudi izletom PD Kranj, posebno tistim, ki so organizirani v okviru akcije »Vsi občani Kranja hodijo v gore«. Ta akcija je v lanskem letu zelo lepo uspela in dokazala, da ljudje še vedno radi hodijo v gore.

Zato tudi vi, Savčani, oprtajte nahrbtnike in se nam pridružite na naših poteh med vrhovi!





Karel Grabeljšek:

Balada o staremu Korenu in njegovem sinu

Nadaljevanje

»Saj nisem prvi, ki me tako gonijo.« Ob tej misli se je spomnil Ivanovih besed: »Morda bi bilo potrebno, da bi šli še vi, kakor ste stari in nadložni.« Že takrat mu ni mogel ugovarjati. V teh zadnjih urah pa je za trdno spoznal, da je imel Ivan prav. Vsak pošten človek bi moral iti, tudi on...

Dolgo jih je vodil čez njive in travnike in noge so mu postajale vse bolj trudne. Ko je v farni cerkvi zazvonilo poldne, se mu je zdelo, da je vsega tega dovolj. Odložil je kramp in lopato in dejal: »Tu je.«

»Koplji, stari!«

In je kopal. Zasadil je lopato v prst in ko je odmetal prve lopate, so se mu razširile nosnice od vonja sveže prsti. To ni bil vonj trohno-be in smrti, temveč je dišalo kakor včasih, ko je oral, da poseje ozimino. Kopal je počasi, ne da bi mu bilo mar psovki in udarcev, s katerimi so ga obkladali beli.

Vse niže in niže je lezel v zemljo. Ko mu je segala jama do pasu, se je hotel za trenutek oddahnuti, pa je že nekdo zarjul: »Koplji, hudič!« In zopet je kopal. Jama mu je segla do vratu, potem do temena gla-

ve in še vedno so rjuli nanj: »Koplji, hudič!«

Sonce se je spustilo že na rob obzorja in zahajalo za Planino. Žalostna gora, Krim in Mokrc so bili rdeče obžarjeni, od Planine pa je že legla dolga senca, ki se bo zdaj zdaj razlila čez Barje in prek vseh hribov. Toda Koren ni več videl, kako je ugašal dan, jama, ki jo je izkopal, je bila že čez dva metra globoka. Tedaj je odložil lopato in kramp, ker je bil do kraja izčrpan in ni mogel več delati.

»Vrzi lopato in kramp ven, hudič!«

Izpolnil je ukaz.

Eden od belih je zagrabil lopato in je začel metati prst v jamo, drugi jo je porival noter s krampom. Tisti trenutek je Korena prvič strela groza. »Živega me hočejo pokopati,« ga je spretelo.

Z zadnjimi močmi se je pognal kvišku, toda oni zgoraj so ga s puškinimi kopiti potolkli nazaj.

»Sina ni v jami, boš pa ti ostal notri,« se je nekdo surovo zakrohotal.

Pri teh besedah je Koren zopet občutil veliko zadoščenje v srcu: nikoli ne bodo dobili Ivanovega groba in ne bodo mogli onečastiti njegovega trupla.

In nič več se ni poganjal kvišku. Mirno je stal in srepo gledal predse. Zdelo se je, da je celo za spoznanje vzravnal svoje sključeno telo. In prst, ki ga je zasipala, je segala vse više in više. Stal je v njej do kolen, do pasu, do prsi in nazadnje mu je silila v nos, ušesa in oči. Naposled pa ga je zagrnila vsega.

Sonce se je že zdavnaj skrililo za grič in vsenaokrog je bil mrak. Polja in senožeti so ostale prazne. Le sredi bogatih njiv je bila sveža gomila in tam okrog je dišalo, kakor kadar kmet orje, da bo vrgel v zemljo novo seme.

Konec

Ustanovili smo Kulturno-umetniško društvo Sava

V ponedeljek, 19. januarja, so se zbrali na svojem 3. rednem občnem zboru člani folklorne skupine Sava Kranj in naredili obračun svojega enoletnega dela ter uspehov. V poročilu so dovolj kritično ocenili svoje delo, prav tako pa tudi delo posameznih sekcij skupine. Ugotavljamo, da je bilo njihovo enoletno delo zelo plodno, saj so imeli poleg številnih vaj (vsaka sek-

cija je imela vaje dvakrat tedensko po dve uri) tudi 23 skupnih nastopov, na katerih so sodelovale vse sekcije. Posamezne sekcije so imele seveda precej več nastopov (plesna skupina 29, oktet 21, tamburaši 40). Vsi ti podatki nam dovolj povedo o njihovi delavnosti. Na občnem zboru so opozorili tudi na razne pomanjkljivosti pri delu, na odnos posameznikov do skupine in rekvizitov, na obnašanje itd. Ocenili so, da je skupina dosegla največji uspeh pri izvajanju svojega programa na nastopih ob praznovanju 10. obletnice delovanja plesne skupine. Uspešen je bil tudi oktet, ki je pripravil svoj drugi celovečerni koncert. Prav tako so imeli tamburaši več samostojnih in zelo uspešnih nastopov. Tudi 10-dnevno gostovanje skupine v Franciji so dobro ocenili.

Druga pomembna zadeva, ki so jo obravnavali na občnem zboru, je bil sprejem pravil o organiziranosti in delovanju društva. S pravili, ki so jih na občnem zboru sprejeli, so spremenili tudi naziv prejšnje folklorne skupine v KULTURNO-UMETNIŠKO DRUŠTVO SAVA Kranj. S tem in nekaterimi dopolnitvami so uskladili svoja dosedanja pravila z zakonom o društvih, ki je bil sprejet v decembru 1974. KUD Sava šteje danes skupno 160 članov in ima štiri sekcije:

- instrumentalna sekcija (7 članov),
- tamburaška sekcija (29 članov),
- vokalni oktet (9 članov),
- folklorna-plesna sekcija — starejša skupina (30 članov), — mlajša skupina (40 članov), — pionirska skupina (45 članov).

Ti podatki povedo, da je tudi številčnost društva precej velika. Vsaka od navedenih sekcij ima tudi svoj program dela za naslednje enoletno obdobje. Programi posameznih sekcij sestavljajo skupni program društva. Programi so med seboj usklajeni in so oblikovani tako, da sledijo skupnim ciljem in predvsem enotnemu programu društva. Kljub temu pa imajo sekcije še vedno precej samostojnosti. Poleg utrjevanja že osvojenega programa

si je vsaka sekcija zadala nalogo, da razširi program z novimi točkami. Tako bo plesna sekcija do konca sezone naštevala nov ples ŠOPSKO ORO, oktet bo skušal organizirati samostojen koncert, tamburaši bodo zaradi kadrovskih težav posvetili največ pozornosti kvalitetni rasti mlajših tamburašev, instrumentalna sekcija pa bo poleg kvalitetne spremljave plesnih točk naštevala tudi nekaj točk za popestritev skupnega programa.

Člani KUD so na občnem zboru izvolili tudi novo vodstvo društva. Devetčlanski izvršni odbor društva sestavljajo trije člani plesne sekcije, dva člana okteta, dva člana tamburaške sekcije, en član instrumentalne sekcije in en predstavnik delovne organizacije, ki ga je imenovalo v izvršni odbor društva predsedstvo sindikalne konference delovne organizacije. Na prvi seji izvršnega odbora, ki je bila takoj po občnem zboru, so soglasno izvolili za predsednika tov. Zvoneta Gantarja. Tov. Gantar je že dolgoletni član plesne skupine in se je že v preteklosti izkazal kot zelo vester skrbnik garderobe, pa tudi na drugih področjih (organizacijskem in strokovnem) je eden najbolj vnetih delavcev društva. Njemu in vsem čla-

nom društva želimo tudi v prihodnje veliko uspeha pri delu.

Iz navedenega torej sledi, da se je iz majhne folklorne skupine v desetletnem obdobju razvilo glede na število članov in obsežnost programa precej veliko društvo, ki je na svoji desetletni poti opravilo veliko nalogo. Srečevalo se je tudi s številnimi težavami, vendar je ob veliki požrtvovalnosti in entuziazmu svojih članov iz leta v leto kvaliteto raslo. Na tako rast skupine oziroma društva je prav gotovo vplivalo tudi neumorno in vsestransko aktivno delo tov. Košiča, idejnega in strokovnega vodje folklorne plesne sekcije. Za veliko delo, ki ga je tov. Košič v desetih letih opravil na kulturnem področju, ga je izvršni odbor društva predlagal kulturni skupnosti občine Kranj kot kandidata za Prešernovo plaketo.

Kulturno-umetniško društvo Sava stopa v novo obdobje z novimi nalogami in obveznostmi, da bo še nadalje razvijalo folklorno dejavnost, hkrati pa ustvarilo pogoje za ustanavljanje novih sekcij z drugih področij kulturnega udejstvovanja delovnih ljudi. Na tej poti želimo vsem mnogo uspeha.

A. B.



Naši folkloristi so se uveljavili tako doma kot v tujini

SAVA, glasilo delovne skupnosti industrije gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov izdaja odbor za informiranje. Glasilo izhaja štirinajstdnevno, glavni in odgovorni urednik Jože Stular. Naslov uredništva: Kranj, Škofjeloška 6, telefon 25-461 int. 482 in 282. Tisk in kličje GP Gorenjski tisk Kranj.

List je oproščen temeljnega davka na podlagi mnenja republiškega sekretariata za prosveto in kulturo SRS (št. 421/72 z dne 27. marca 1973).



Najmlajši člani plesne sekcije so se že na prvem nastopu dobro odrezali